UDK 712.2(1-751.2):630*4(497.6 STOJČEVAC)
DOI 10.54652/RSF.2026.V56.I1.640

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

Inventory and analysis of the decorative and health condition of the trees of the Stojčevac excursion site in Ilidža

Inventarizacija i analiza dekorativnog i zdravstvenog stanja drveća izletišta Stojčevac na Ilidži

Dino Hadžidervišagić[1,*], Naida Gadžo[1], Selma Vehabović[2]

1 Univerzitet u Sarajevu Šumarski fakultet, Zagrebačka 20, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
2 Green Servis d.o.o. Sarajevo

ABSTRACT

This paper presents the results of an inventory and analysis of the decorative and health condition of the dendroflora of the Stojčevac excursion site in Ilidža, conducted in 2024. The research encompassed an area of 20.78 ha, within which 375 trees were recorded and analyzed. The results indicate a dominance of deciduous species (98%) compared to conifers (2%). A total of 33 woody taxa belonging to 13 families were identified, with the highest representation of species from the families Rosaceae and Betulaceae.

The analysis of geographical origin shows a significant presence of Eurasian species (41.1%), while horticultural species account for the smallest share (7.2%). Assessment of tree health condition using the modified Visual Tree Assessment (VTA) method revealed that the majority of trees are in relatively good condition, with over 70% showing no significant damage across observed parameters. However, 29% of trees were classified as diseased, and 38% showed certain types of damage, indicating the need for management and maintenance measures.

The vitality and decorative value of most trees were assessed as high, confirming the ecological and aesthetic importance of the site. The study provides a valuable basis for future planning, and protection of green spaces.

Key words: *inventory, dendroflora, tree health condition, Stojčevac, Ilidža*

INTRODUCTION – *Uvod*

Inventarizacija i analiza zdravstvenog stanja biljnog genofonda izletišta Stojčevac na Ilidži, u neposrednoj blizini Sarajeva, pruža cjelovit uvid u aktuelno stanje autohtone i alohtone dendroflore, kao i zdravstveno stanje biljaka i zastupljena oštećenja. Na osnovu provedene inventarizacije i analize formirane su baze podataka vezana za različite stepene dekorativnosti i vitaliteta drveća, zatim različite vrste oboljenja i mehaničkih oštećenja drveća zastupljenog na istraživanom području, kao i jačanje svijesti građana o važnosti očuvanja i zaštite urbanog zelenila.

Na području Bosne i Hercegovine provedena su brojna istraživanja dendroflore urbanih parkova, historijskih vrtova i drugih zelenih površina (Stefanović, 1955; Fukarek, 1959; Šilić, 1964; Janjić, 1966, 1984, 1996, 1998, 2002; Ljujić-Mijatović i dr., 2010; Bašić i dr., 2019; Hadžidervišagić, 2018; Hadžidervišagić i dr., 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025; Bašić i dr., 2024). Međutim, većina dosadašnjih istraživanja bila je prvenstveno usmjerena na taksonomsku inventarizaciju, floristički sastav ili historijski razvoj pojedinih lokaliteta. Znatno manji broj radova istovremeno analizira kvantitativne i kvalitativne karakteristike den-

* Cooresponding author: prof. dr Dino Hadžidervišagić, d.hadzidervisagic@sfsa.unsa.ba

droflore, dekorativno-estetske vrijednosti i potencijalne probleme u upravljanju ovakvim prostorima. Posebno je izražen nedostatak istraživanja koja se odnose na rekreacijske prostore i izletišta, iako upravo takvi prostori imaju značajnu društvenu, turističku i pejzažnu funkciju.

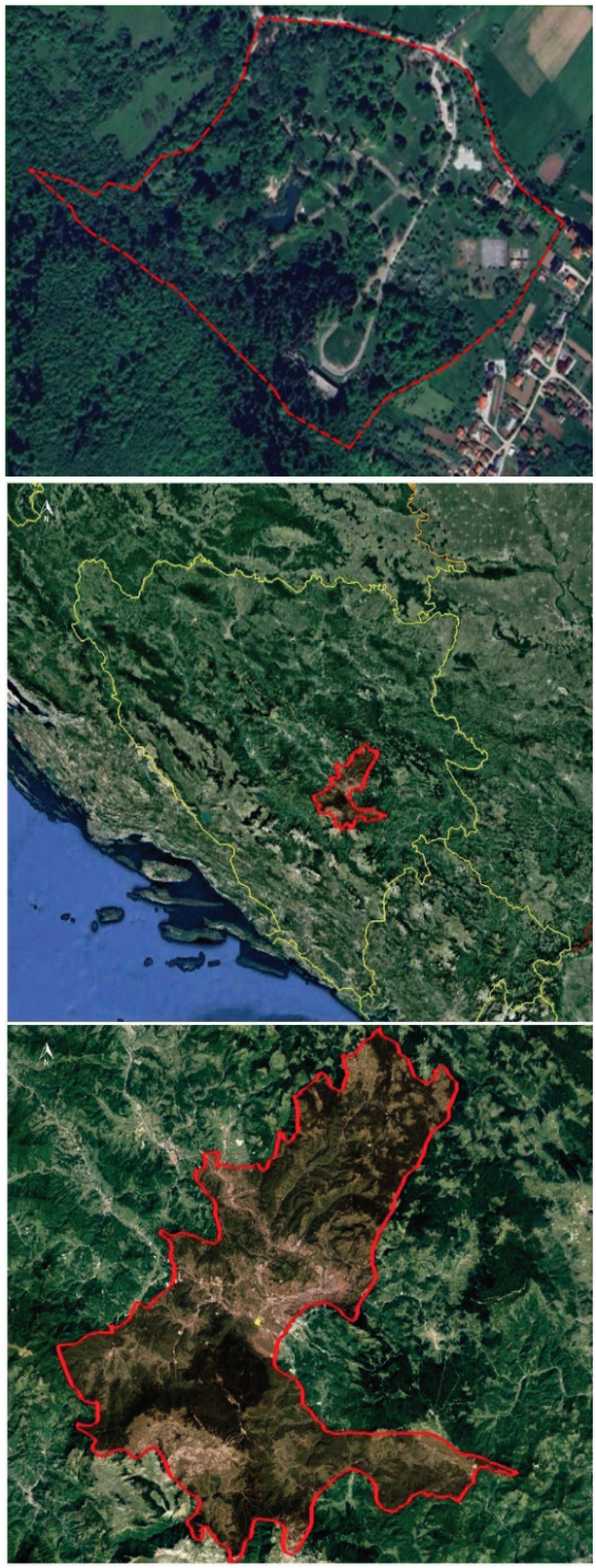
Također, istraživanja sa posebnim fokusom na zdravstveno stanje gradskog zelenila u Bosni i Hercegovini nisu česta i u novije vrijeme objavljeno je samo nekoliko radova (Mujezinović i dr., 2016, 2025; Gadžo, 2021) kroz koje je gradska dendroflora tretirana isključivo sa aspekta vitaliteta biljaka i potrebe za njihovom zaštitom. Iako rijetka, ovakva istraživanja ključna su za savremeni pristup upravljanja gradskim zelenilom i polazna su tačka za uspostavljanje i održavanje stabilnih i zdravih gradskih ekosistema. Prema Avdagiću i dr. (2025) savremeni pristupi uključuju i primjenu GIS tehnologija i vizuelnih metoda procjene stabilnosti stabala (VTA), što dodatno unapređuje kvalitet inventarizacije i omogućava preciznije donošenje upravljačkih odluka.

Izletište Stojčevac predstavlja jednu od najznačajnijih rekreacijskih zelenih površina na području Ilidže i Kantona Sarajevo. Uprkos njegovom značaju za lokalno stanovništvo i posjetioce, do sada nisu provedena detaljna istraživanja koja bi pružila cjelovit uvid u strukturu dendroflore, njeno dekorativno-estetsko i zdravstveno stanje, stepen očuvanosti i potencijalne rizike za buduće korištenje prostora. Naučni problem ovog istraživanja ogleda se u nedostatku pouzdanih i sistematiziranih podataka o postojećem stanju dendroflore, što otežava njegu i zaštitu ovog prostora.

Cilj istraživanja bio je inventarizacija dendroflore izletišta Stojčevac na Ilidži, utvrđivanje taksonomskog sastava, brojnosti i geografskog porijekla zastupljenog drveća sa analizom njihovog zdravstvenog i dekorativno-estetsko stanja primjenom modificirane metode vizuelne procjene stabala (VTA), kao i unaprjeđenje postojećeg stanja. Dobiveni rezultati istraživanja imaju naučnu vrijednost kroz proširenje spoznaja o dendroflori urbanih rekreacijskih prostora, ali i značajnu praktičnu primjenu kao osnove za planiranje mjera njege i zaštite dendroflore ovog značajnog rekreacijskog prostora.

MATERIAL AND METHODS – *Materijal i metode*

Materijal istraživanja predstavljaju zelene površine izletišta Stojčevac na Ilidži ukupne površine 207.855,56 m^2 (20,78 ha). Granice izletišta čine obronci planine Igman, ulica Hrasnička cesta prema Hrasnici i Vrelo Bosne (slika 1.).

Slika 1. Istraživano područje izletišta (a. Kanton Sarajevo, b. izletište Stojčevac) (Google Earth, 2024)

Figure 1. Researched area of excursion site (a. Canton Sarajevo, b. Stojčevac excursion site) (Google Earth, 2024)

Inventarizacija i identifikacija dendroflore izletišta Stojčevac provedena je 2024. godine primjenom komparativno-morfološke metode. Zbog gusto zarasle vegetacije okolnih dijelova izletišta i nepristupačnog terena analize su obuhvatile samo obilježene individue lagane za pristup koje su prikazane kao izdvojeno područje (vidi sliku 2), a ne cjelokupno označeni prostor izletišta gdje su zastupljena stabla bijelog bora *Pinus sylvestris* L., smrče *Picea abies* (L.) H. Karst., američke duglazije *Pseudotsuga menziesii* Mirb., kao i određeni broj stabala obične breze *Betula pendula* Roth. Većina taksona determinirana je na osnovu relevantne dendrološke literature, uključujući radove Krüssmanna (1976–1978, 1983), Vukićević (1996), Jovanović (2000) i Warde (2001).

Mapiranje stabala izvršeno je pomoću GPS uređaja *Magellan* i mobilne aplikacije *Coordinates*. Evidentirana stabla sa zabilježenim koordinatama unesena su u GIS aplikaciju, gdje su im dodijeljeni redni brojevi, odnosno odgovarajuće šifre, nakon čega je formirana baza podataka. Na ovaj način omogućen je i grafički prikaz postojećih biljnih taksona unutar prostora izletišta Stojčevac.

Geografsko porijeklo vrsta je urađeno i svrstano u sljedeće kategorije: Sj.Am. – Sjeverna Amerika, Az. – Azija, Eur. – Europa, Eur.Az. – Euroazija, Eur.Az. Af. – Euroazija i Afrika, Eur.Az. Sj.Am. – Euroazija i Sjeverna Amerika, Eur.Az. Sj.Af. – Euroazija i Sjeverna Afrika i Hort. – hortikulturni kultivar.

Valorizacija dekorativno-zdravstvenog stanja inventarizovane dendroflore provedena je modificiranom metodom vizuelne procjene stabala – VTA (*Visual Tree Assessment*), zasnovanoj na izvornoj VTA metodi autora Mattheck i Breloer (1994). Za razliku od izvorne VTA metode, u kojoj je vizuelni pregled dijagnostičkih simptoma samo prva od tri faze procedure provođenja (Gadžo, 2021), modificirana metoda korištena za potrebe ovog istraživanja podrazumijeva samo vizuelni pregled dijagnostičkih simptoma i donošenje zaključaka na osnovu primijećenog.

Identifikovana dendroflora valorizovana je kroz analizu šest sljedećih parametara: prisustvo truleži, polomljenih grana, suhovrhosti, sječenih grana, te stepena vitaliteta i dekorativnosti. Trulež debla i debljih ramenih grana, pojava suhovrhosti i prisustvo većih sječenih grana ocjenjivani su skalom od 1 do 3, pri čemu vrijednost 1 označava minimalna, a vrijednost 3 izražena oštećenja. Vitalitet i dekorativnost dendroloških jedinki ocjenjivani su ocjenama od 1 do 5, gdje ocjena 5 predstavlja odličan, a ocjena 1 nezadovoljavajući stepen vitaliteta i dekorativnosti.

RESULTS AND DISCUSSION – *Rezultati i diskusija*

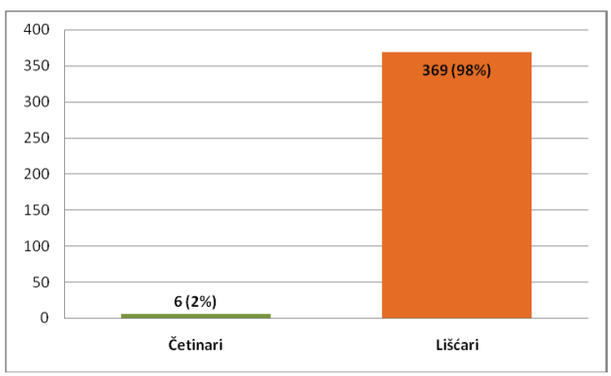
Na površini od 20,7 ha istraživanog dijela zelenih površina, ukupan broj analiziranih stabala iznosi 375 i predstavlja analizirani broj jedinki koje se nalaze na dijelu izletišta pristupačnom posjetiocima (slika 2.).

Slika 2. Prikaz istraživanih i mapiranih stabala u QGIS softveru (Vehabović, 2024.)

Figure 2. Display of researched and mapped trees in QGIS software (Vehabović, 2024)

Istraživanjem i analizom dendrološkog sadržaja izletišta Stojčevac utvrđena je zastupljenost 375 stabala različite starosne dobi, od čega je 6 četinarskih stabala (2%) i 369 lišćarskih stabala (98%; grafikon 1.). Važno je i navesti da se u sastojinama iznad izletišta Stojčevac nalaze šume bijelog bora.

Grafikon 1. Zastupljenost četinarskih i lišćarskih stabala na izletištu Stojčevac

Graph 1. The distribution of coniferous and deciduous tree species at the Stojčevac excursion site

Dobiveni rezultati (tabela 1.) ukazuju na dominaciju lišćarskih vrsta (98%) u odnosu na četinarske (2%), izuzimajući okolne i nepristupačne dijelove izletišta koji nisu analizirani ovim istraživanjem gdje preovladavaju četi-

narske vrste. Prema Ljujić-Mijatović i dr. (2010) lišćarske vrste se češće koriste za sadnju na urbanim zelenim površinama u BiH zbog boljih sanitarno-higijenskih, ekoloških i estetskih funkcija u odnosu na četinarske vrste. Dominacija taksona *Malus* sp. (34,93%) može ukazivati na plansku sadnju voćkarica u prošlosti.

Taksonomskom identifikacijom evidentirana su 33 drvenasta taksona različite starosne dobi. Registrovani taksoni dolaze u okviru 13 porodica. Najzastupljenije jedinke taksona su *Malus* sp. (131 kom.) i *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. (48 kom.) dok su znatno manje zastupljene jedinke *Acer tataricum* subsp. *ginnala* (Maxim.) Wesm., *Betula pendula* Roth, *Fraxinus excelsior* L., *F. ornus* L., *Prunus cerasifera* Ehrh., *Robinia pseudoacacia* L., *Salix fragilis* L. i *Ulmus laevis* Pallas sa samo jednim primjerkom.

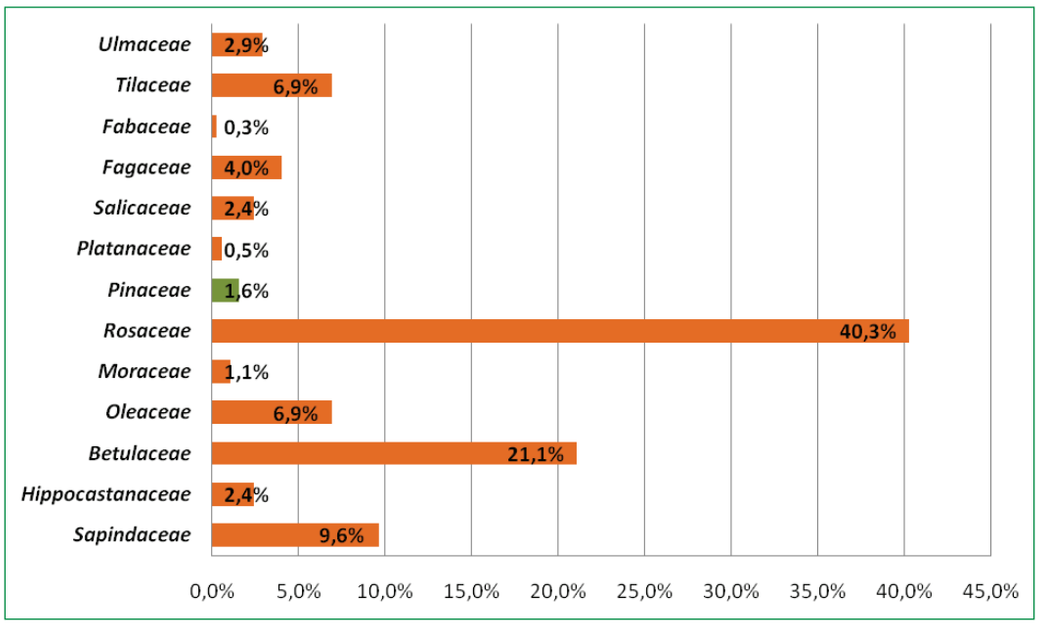
Prema broju različitih taksona (grafikon 2.) najzastupljenije porodice su *Rosaceae* (40,25%) i *Betulaceae* (21,06%) dok su najmanje procentualno zastupljene porodice *Fabaceae* (0,26%), *Platanaceae* (0,53%), *Moraceae* (0,53%) i *Pinaceae* (1,6%).

Tabela 1. Zastupljenost, geografsko porijeklo i brojnost taksona na izletištu Stojčevac

Table 1. Representation, geographic origin, and abundance of taxa at the Stojčevac excursion site

R. br. No.	Takson *Taxa*	Porodica *Family*	Geografsko porijeklo *Geographic origin*	Broj stabala (kom.) *Number of Trees (pcs)*	Procent *Percent* (%)
1.	*Acer campestre* L.	*Sapindaceae*	Eur.Az.Af.	6	1,6
2.	*Acer negundo* L.	*Sapindaceae*	Sj.Am.	18	4,8
3.	*Acer platanoides* L.	*Sapindaceae*	Eur.Az.	3	0,8
4.	*Acer pseudoplatanus* 'Atropurpureum'	*Sapindaceae*	Hort.	2	0,53
5.	*Acer pseudoplatanus* L.	*Sapindaceae*	Eur.Az.	6	1,6
6.	*Acer tataricum* subsp. *ginnala* (Maxim.) Wesm.	*Sapindaceae*	Az.	1	0,26
7.	*Aesculus hippocastanum* L.	*Hippocastanaceae*	Eur.	9	2,4
8.	*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.	*Betulaceae*	Eur.Az.Af.	48	12,8
9.	*Betula pendula* Roth	*Betulaceae*	Eur.Az.	1	0,26
10.	*Carpinus betulus* L.	*Betulaceae*	Eur.Az.	12	3,2
11.	*Catalpa bignonioides* Walter	*Betulaceae*	Sj.Am.	18	4,8
12.	*Fraxinus excelsior* L.	*Oleaceae*	Eur.Az.	1	0,26
13.	*Fraxinus ornus* L.	*Oleaceae*	Eur.Az.	1	0,26
14.	*Fraxinus pennsylvanica* Marshall	*Oleaceae*	Sj.Am.	24	6,4
15.	*Maclura pomifera* (Raf.) C. K. Schneid	*Moraceae*	Sj.Am.	2	0,53
16.	*Malus* sp.	*Rosaceae*	-	131	34,93
17.	*Morus alba* 'Pendula'	*Moraceae*	Hort.	2	0,53

R. br. No.	Takson *Taxa*	Porodica *Family*	Geografsko porijeklo *Geographic origin*	Broj stabala (kom.) *Number of Trees (pcs)*	Procent *Percent* (%)
18.	*Picea abies* (L.) Karsten	*Pinaceae*	Eur.	6	1,6
19.	*Platanus* x *acerifolia* Wild.	*Platanaceae*	Hort.	2	0,53
20.	*Populus nigra* 'Italica'	*Salicaceae*	Hort.	6	1,6
21.	*Prunus avium* L.	*Rosaceae*	Eur.Az. Sj.Af.	2	0,53
22.	*Prunus cerasifera* 'Atropurpurea'	*Rosaceae*	Hort.	15	4,0
23.	*Prunus cerasifera* Ehrh.	*Rosaceae*	Eur.Az.	1	0,26
24.	*Prunus padus* L.	*Rosaceae*	Eur.Az.	2	0,53
25.	*Quercus robur* L.	*Fagaceae*	Eur.Az. Sj.Am.	15	4,0
26.	*Robinia pseudoacacia* L.	*Fabaceae*	Sj.Am.	1	0,26
27.	*Salix caprea* L.	*Salicaceae*	Eur.Az.	2	0,53
28.	*Salix fragilis* L.	*Salicaceae*	Eur.Az.	1	0,26
29.	*Tilia cordata* Mill.	*Tilaceae*	Eur.	11	2,93
30.	*Tilia platyphyllos* Scop.	*Tilaceae*	Eur.	7	1,86
31.	*Tilia tomentosa* Moench.	*Tilaceae*	Eur.Az.	8	2,13
32.	*Ulmus laevis* Pallas	*Ulmaceae*	Eur.Az.	1	0,26
33.	*Ulmus minor* Miller	*Ulmaceae*	Eur.Az.Af.	10	2,66
	UKUPNO			**375**	**100,0**

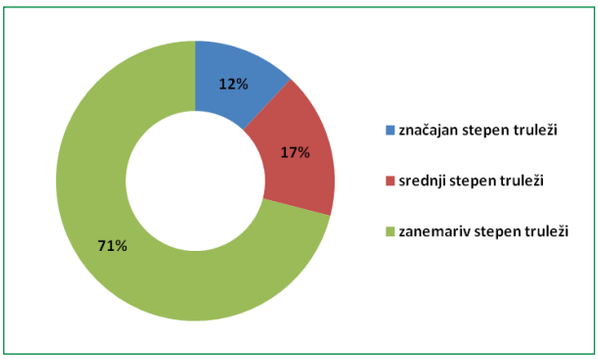

Grafikon 2. Zastupljenost drvenastih porodica na izletištu Stojčevac

Graph 2. Representation of woody plant families at the Stojčevac excursion site

Prema tabeli 1. u odnosu na geografsko porijeklo drvenastih vrsta najviše je zastupljeno euroazijskih vrsta (41,1%) dok je najmanji procent zatupljenosti hortikulturnih vrsta (7,2%). Također treba spomenuti da je zastupljenost sjevernoameričkih vrsta 16,8% na izletištu Stojčevac.

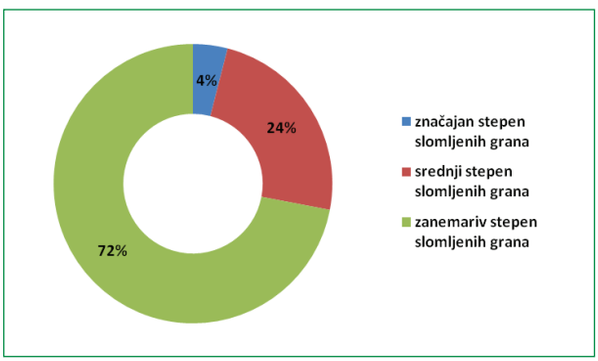
Sa aspekta zdravstvenog stanja i prisustva mehaničkih oštećenja promatranih stabala, u obzir su uzeti sljedeći faktori destabilizacije zdravstvenog stanja stabala: prisustvo truleži, mehaničko oštećenje – polomljene grane, suhovrhost i ukupan vitalitet stabala. Primjenom modificirane VTA metode, konstatirana su tri stepena zastupljenosti truleži. Značajnu zastupljenost truleži ima 12% drvenastih vrsta u odnosu na ukupan broj, srednje značajan stepen zastupljenosti truleži ima 17% drvenastih vrsta dok je kod 71% vrsta stepen zastupljenosti truleži zanemariv za ukupan vitalitet stabala (grafikon 3.). Značajan stepen truleži najviše je izražen kod vrste *Aesculus hippocastanum* L. posebno osjetljive na moljca minera (*Cameraria ohridella* Deschka & Dimić) i gljivična oboljenja.

Grafikon 3. Stepen truleži

Graph 3. Degree of wood decay

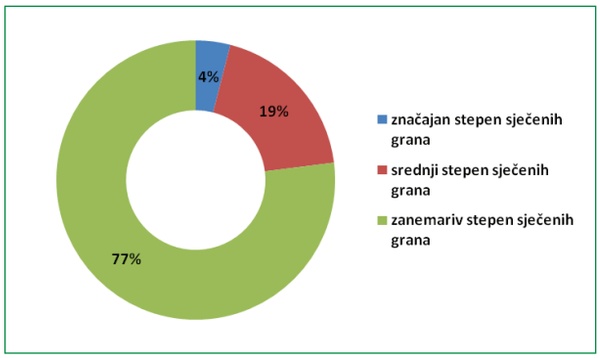
Prema stepenu oštećenja slomljenih grana drvenastih vrsta na izletištu Stojčevac značajan stepen je konstatovan kod 4% vrsta u odnosu na ukupan broj, srednji stepen kod 24% vrsta dok je zanemariv stepen zabilježen kod 72% vrsta (grafikon 4.).

Grafikon 4. Stepen slomljenih gran

Graph 4. Degree of broken branches

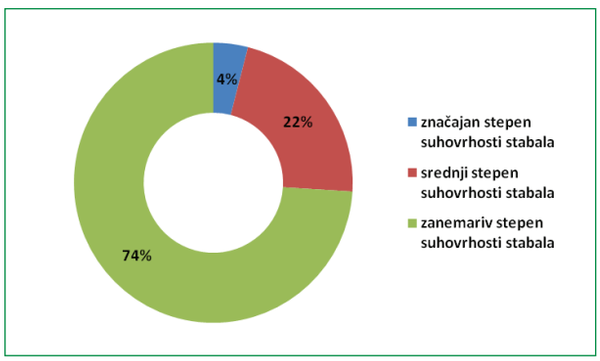
Kad su u pitanju sječene grane kod 4% drvenastih vrsta konstatovan je značajan stepen sječenih grana, 19% vrsta ima srednji stepen sječenih grana dok 77% vrsta ima zanemariv stepen sječenih grana (grafikon 5.).

Grafikon 5. Stepen sječenih grana

Graph 5. Degree of cut branches

Analizom drvenastih vrsta na izletištu Stojčevac uočena su i suhovrha stabla gdje 4% vrsta ima značajan procent suhovrhosti, 22% vrsta ima srednji stepen suhovrhosti dok 74% drvenastih vrsta ima zanemarivu suhovrhost u odnosu na ukupan broj (grafikon 6.).

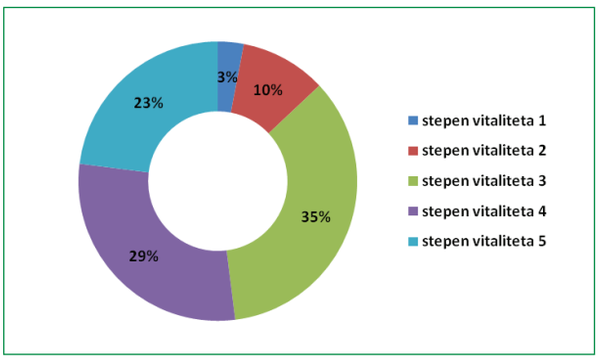

Grafikon 6. Intenzitet suhovrho

Graph 6. Intensity of dryness

Oboljelih stabala na izletištu Stojčevac ima 29% dok 71% predstavljaju zdrava stabla u odnosu na ukupan broj istraživanih stabala. Također, kod 38% stabala je zastupljen različit vid oštećenja dok 62% stabala od ukupnog broja nema oštećenja. Visok stepen zdravih stabala postignut je provođenjem mjera njege i održavanja oštećenih stabala gdje je neophodno čišćenje krošnje uklanjanjem unutrašnjih grana, bolesnih i suhih dijelova pri čemu se vrši tzv. "prozračivanje" krošnje. Prema Deliću i dr. (2021) uključivanjem stručnih lica na održavanju i praćenju toka razvoja vegetacije moguće je suzbiti razne bolesti i širenje štetočina čime se ujedno povećava vitalitet i dekorativnost stabala.

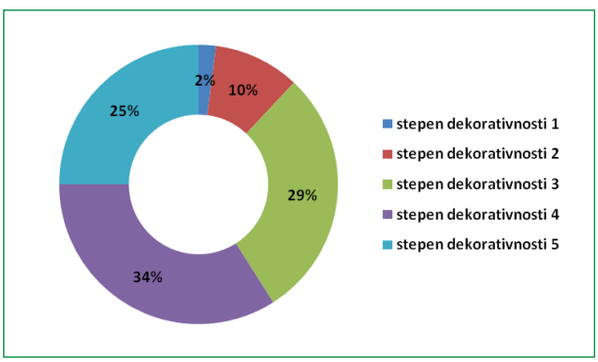
Vitalitet evidentiranih drvenastih vrsta pokazuje da 23% jedinki ima odličan vitalitet (ocjena 5), zatim 29% jedinki ima vrlo dobar vitalitet (ocjena 4) dok izrazito mali procent vrijednosti od 3% ukazuje na neprihvatljiv vitalitet drvenastih vrsta (ocjena 1) izletišta Stojčevac (grafikon 7.). Vrste sa najvećim vitalitetom (ocjena 5) su *Quercus robur* L. i *Carpinus betulus* L. dok je najmanje vitalna vrsta *Betula pendula* Roth (ocjena 1).

Grafikon 7. Vitalitet stabala

Graph 7. Tree vitality

Analiza dekorativnosti stabala na izletištu Stojčevac pokazuje da 25% stabala ima odličnu dekorativnost (ocjena 5), zatim 34% stabla ima vrlo dobru dekorativnost (ocjena 4) dok neprihvatljivu dekorativnost (ocjena 1) ima 2% stabala u odnosu na ukupan broj evidentiranih stabala (grafikon 8.). Vrste sa najvećom dekorativnošću (ocjena 5) su *Prunus cerasifera* 'Atropurpurea' i *Platanus* × *acerifolia* Wild. dok je najmanje dekorativna vrsta *Robinia pseudoacacia* L (ocjena 1).

Grafikon 8. Dekorativnost stabala

Graph 8. Decorativeness of trees

Stepen dekorativnosti stabala posebno dolazi do izražaja prilikom sadnje i podizanja novih parkovskih površina. Zelić i Crnjac (2012) navode da se znalačkim, stručnim pristupom u prirodni pejzaž, dopunom ili redukcijom biljnog dendromaterijala, dovođenjem u ravnotežu prirodnih karakteristika i građevinskih elemenata postižu sklad i ravnoteža, te povećava dekorativno-estetska vrijednost prostora.

Vitalitet i dekorativnost stabala su na relativno visokom nivou, što potvrđuje da prostor izletišta Stojčevac i dalje posjeduje značajan estetski, ali i rekreativni potencijal. U tom kontekstu, Hadžidervišagić i dr. (2020, 2023, 2025) naglašavaju da upravo ovakvi prostori predstavljaju osnovu za mogući razvoj parkovske baštine, urbane rekreacije, kao i planskog unaprjeđenja.

Analiza zdravstvenog stanja pokazuje da većina stabala nema značajnijih mehaničkih oštećenja (preko 70% u svim kategorijama), što ukazuje na relativno stabilno stanje dendroflore. Međutim, prisustvo 29% oboljelih stabala i 38% stabala sa određenim mehaničkim oštećenjima ukazuje na potrebu za planskim mjerama njege i sanacije. Prema konceptu vizuelne procjene stabala (VTA) ovakvi rezultati zahtijevaju detaljniji pregled rizičnih jedinki i eventualno uklanjanje ili sanaciju (Mattheck i Breloer, 1994).

CONCLUSIONS – *Zaključci*

Na osnovu provedenog istraživanja inventarizacije i analize zdravstvenog stanja dendroflore izletišta Stojčevac na Ilidži mogu se izvesti sljedeći zaključci:

- Na istraživanom području evidentirano je ukupno 375 stabala, sa izraženom dominacijom lišćarskih stabala (98%) u odnosu na četinarske (2%).
- Identificirana su 33 drvenasta taksona raspoređena u 13 porodica, pri čemu dominiraju vrste iz porodice *Rosaceae* i *Betulaceae*.
- Prema geografskom porijeklu drvenastih vrsta najviše je zastupljeno euroazijskih vrsta (41,1%) dok je najmanji procent zastupljenosti hortikulturnih vrsta (7,2%).
- Zdravstveno stanje stabala je relativno zadovoljavajuće obzirom da većina stabala nema značajan stepen truleži i oštećenja što ukazuje na relativno stabilno stanje dendroflore. Prisustvo oboljelih i oštećenih stabala zahtijeva provođenje mjera njege i sanacije.
- Vitalitet i dekorativnost većine stabala ukazuju na očuvan estetski i funkcionalni potencijal prostora. Vrsta sa najvećim vitalitetom je *Quercus robur* L. dok je najdekorativnija vrsta *Prunus cerasifera* 'Atropurpurea'. Visok nivo vitaliteta i dekorativnosti izletišta Stojčevac pokazuje da navedeni prostor ima značajan estetski i rekreativni karakter zelene površine.

REFERENCES – *Literatura*

Avdagić, A., Hadžidervišagić, D., Balić, B., Erović, B. (2025). Application of GIS in Urban Inventory – Study Case. In: Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (eds) New Technologies, Development and Application VIII. NT 2025. Lecture Notes in Networks and Systems, vol. 1484. Springer, Cham. pp. 327-335. https://doi.org/10.1007/978-3-031-95200-5_36

Bašić, N.; Hadžidervišagić, D.; Hadžić, S. (2019). Inventarizacija dendroflore Banjskog parka Ilidža kod Sarajeva. Naše šume, UŠIT FBiH i Hrvatsko šumarsko društvo, God. XVII, Br. 56-57, Sarajevo, str. 79-89.

Bašić, N., Pustahija, F., Boškailo, A., Muratović, E. (2024). A Survey of Alien Dendroflora of Bosnia and Herzegovina, SEEFOR – South-East European Forestry, International Scientific Journal in Field of Forestry, Vol. 15, No. 2, p. 225-232. https://doi.org/10.15177/seefor.24-20

Delić, E., Dorbić, B., Adžemović, A. (2021). Dendroflora Donatim parka u Adapazariju/Sakarija - Republika Turska. Glasilo Future, Vol. 4, Br. 2-3, Šibenik, Hrvatska, str. 1-15. https://doi.org/10.32779/gf.4.2-3.1

Fukarek, P. (1959). Pregled dendroflore Bosne i Hercegovine. Narodni šumar, 5/6 Sarajevo, str. 263-286.

Gadžo, N. (2021). Utvrđivanje zdravstvenog stanja drveća – studij slučaja Veliki park u Sarajevu. Master teza, Univerzitet u Sarajevu – Šumarski fakultet.

Hadžidervišagić, D. (2018). Pejzažno-arhitektonska i istorijska analiza Banjskog parka Ilidža kod Sarajeva - koncept razvoja. Doktorska disertacija, Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo.

Hadžidervišagić, D.; Krstić, M. (2020). Valorizacija dekorativno-estetskog i zdravstvenog stanja drveća Banjskog parka Ilidža. Naše šume, UŠIT FBiH i Hrvatsko šumarsko društvo, God. XVIII, Br. 60-61, Sarajevo, str. 57-68.

Hadžidervišagić, D.; Čabaravdić, A. (2021). Važnost i strukturna raznolikost stabala u povijesnom parku. Šumarski list, Hrvatsko šumarsko društvo, Zagreb, God. CXLV, Br. 3-4:117-125. https://doi.org/10.31298/sl.145.3-4.1

Hadžidervišagić, D.; Šačić, D.; Krstić, P. (2022). Način i učestalost korištenja parkovske baštine i mogućnost vraćanja historijskih elemenata na primjeru Malog parka u Sarajevu. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Vol. 52, No. 1, Sarajevo, str. 35-44. https://doi.org/10.54652/rsf.2022.v52.i1.369

Hadžidervišagić, D.; Bašić, N. (2023). Procjena historijskih vrijednosti Banjskog parka Ilidža u svrhu zaštite i očuvanja parkovske baštine. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Vol. 53, No. 2, Sarajevo, str. 3-11. https://doi.org/10.54652/rsf.2023.v53.i2

Hadžidervišagić, D.; Muratović, E. (2024). Inventarizacija i valorizacija dendrovrsta u parku Safet Isović i dvorištu kod Druge gimnazije u Sarajevu. Naše šume, UŠIT FBiH, God. XXII, Sarajevo, Br. 74/75:30-39.

Hadžidervišagić, D.; Vehabović, S., Avdagić, A. (2025). Način i učestalost korištenja zelene površine izletišta Stojčevac na Ilidži. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Vol. 55, No. 1, Sarajevo, str. 15-23. https://doi.org/10.54652/rsf.2025.v55.i1.600

Janjić, N. (1966). Prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Akademija nauka i umjetnosti BiH, Radovi-XXIX, Odjel prirodno-tehničkih nauka, knjiga 9, Sarajevo, str. 115-186.

Janjić, N. (1984). Dalji prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Akademija nauka i umjetnosti BiH, Radovi-LXXVI, Odjel prirodnomatematičkih nauka, knjiga 23, Sarajevo, str. 185-218.

Janjić, N. (1996). Četvrti prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Akademija nauka i umjetnosti BiH, Radovi-LXXXIX (1992-1996), Odjel prirodno-matematičkih nauka, knjiga 23, Sarajevo, str. 67-107.

Janjić, N. (1998). Peti prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, br. 1, knjiga XXVIII, Sarajevo, str. 41-75.

Janjić, N. (2002). Šesti prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, br. 1, knjiga XXXII, Sarajevo, str. 53-97.

Jovanović, B. (2000). Dendrologija. Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.

Krüssmann, G. (1976–1978). Handbuch der Laubgeholzel, II, III. 2. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg.

Krüssmann, G. (1983). Handbuch der Nadelgeholze, 2. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg.

Ljujić-Mijatović, LJ., Živojević, S., Bečić, B. (2010). Identifikacija, valorizacija i zaštita parkovske baštine u periodu Austrougarske u Bosni i Hercegovini. Glasnik Zaštite bilja, God. 33, Br. 6, Zagreb, str. 18-25.

Mattheck, C.; Breloer, H. (1994). *The Body Language of Trees: A Handbook for Failure Analysis*. London: HMSO.

Mujezinović, O., Dautbašić, M., Zahirović, K. (2016). Zdravstveno stanje stabala urbanog zelenila grada Viteza. Naše šume, UŠIT FBiH, God. XV, Sarajevo, Br. 44/45:51-56.

Mujezinović, O., Prljača, D., Gadžo, N., Martinović-Jukić, A., Čilaš, M., Ivojević, S., Dautbašić, M. (2025). Ocjena kvaliteta i zdravstvenog stanja urbanog zelenila u kampusu Univerziteta u Sarajevu i ulici Zmaja od Bosne. Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, br. 1, knjiga LV, Sarajevo, str. 3-14.

Stefanović, V. (1955). Prilog poznavanju nesamonikle dendroflore Sarajeva i okoline. Nauč. Druš. NRBiH Radovi - V, Odjelj. privr.-tehn. nauka, knj. 1, Sarajevo, str. 75-109.

Šilić, Č. (1964). Prilog poznavanju dendroflore Banja Luke i okoline. Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo i drvnu industriju u Sarajevu, Knjiga 9, Sveska 2, Sarajevo. https://doi.org/10.54652/rsf.1964.v12.i2.430

Vukićević, E. (1996). Dekorativna dendrologija. Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.

Warda, H-D. (2001): Das grose Buch der Garten- und Landschaftsgeholze. 2. erweiterte Auflage, Bruns Pflanzen, Bad Zwischenahn.

Zelić, J., Crnjac, T. (2012). Park u Lipiku – zaštićeni spomenik parkovne arhitekture (grad, lječilište i perivoj). Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije, Požega.

SUMMARY

The study focuses on the inventory and evaluation of the dendroflora of the Stojčevac recreational area in Ilidža, Bosnia and Herzegovina. The main objective was to determine the composition, health status, and decorative characteristics of tree species, as well as to provide guidelines for future management and improvement of the site.

A total of 375 trees were recorded within the researched area. Taxonomic analysis identified 33 woody species distributed across 13 families. The most abundant taxa include *Malus sp.* and *Alnus glutinosa*, while several species are represented by only a single specimen.

Health condition assessment showed that the majority of trees are in satisfactory condition, although a notable percentage exhibits signs of damage and disease. The applied modified VTA method proved effective for rapid field evaluation and identification of potentially hazardous trees.

The findings contribute to a better understanding of the current state of dendroflora and provide a scientific basis for protection of this valuable recreational and landscape area.

Received: May, 18, 2026; **Accepted**: July, 22 2026; **Published**: July, 31, 2026

Funding: This research received no external funding.

Conflicts of Interest: The authors declare no conflict of interest.

© 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).